

noe eksemplar av det norske skrift. Statsadvokaten hadde ikke gjort noen henvendelse til min forsvarer i injuriansaken, høyesterettsadvokat Alf Borgen.

Jeg sa at hele manuskriptet og den første del herav også i korrektur var overgitt til overretts-sakfører R. Huse med anmodning om å foreta en generell revisjon med henblikk på å stryke alt, som kunne tenkes på noen måte å komme i konflikt med straffeloven, videre å sammenlikne manuskriptet med tiltalen og med stortingsmelding nr. 64 med vedlegg nr. 2 også for alle de andre punkters vedkommende, som riksadvokaten kommer inn på utenom tiltalen. Huse ble av meg telefonisk oppfordret til å komme til politikamret og å medbringe alle aktene. Han overleverte alt til politifullmektig Haukenæs og forklarte seg som foran nevnt.

Rammes de fleste

— Fortsatt fra side 1 —

folk fra okkupasjonens dager vil komme i et stort og «godt» selskap når det gjelder forholdet til USA. En rekke riddere av den bedrøvelige skikkelse har jo i etterkrigstiden blitt overvældende «gode nordmenn» ved å hevde at de hadde snudd NS ryggen i et hvert fall innen den 8. april 1940 kl. 23,59, og for ikke så få av våre ledende arbeiderpartifolk har det nettopp i det siste året vært meget om å gjøre å ta offisielt avstand fra deres ungdoms utskielse — den gang de med høyesterettsjustitiarius Emil Stang og generalsekretær Trygve Lie i spissen ga åpenlyst uttrykk for sin beundring for Lenins parad.

Forøvrig er det kjent over hele verden at Det norske Arbeiderparti stod som medlem av den kommunistiske Internasjonale (kommintern) inntil partiet ble ekskludert 1923. De høye herrer i Norge i dag — med statsminister Gerhardsen i spissen — rammes således av USA's nye innvandringslov i likhet med kommunister, fascistiske og nazistiske.

Idag hjelper det ikke med krumspring. Tatoveringsflekkene NKP og NS er uslitelige og evigvarende. Og vi arme «landssvikere» ser plutselig våre rekker utvidet med tusener og atter tusener av «gode» nordmenn.

Vel møtt, kamerater! Likheten og brorskapet er på vei! USA har satt fart i utviklingen. Om friheten bør vi kanskje vente med å uttale oss.

Hans Nielsen Herstad.

mere korrekt å vente med gjensynlige mistenkeliggjørelse av alle NS-folk, deriblant meg, til min sak hadde vært for retten. Det blir en meget vanskelig oppgave for lagrettemennene å felle en selvstendig og eventuelt helt eller delvis frifinnende dom etter at riksadvokat og justisminister har offentliggjort en øyensynlig forhåndsdom.

Jeg påpeker at stortingsmeldingen ikke alene inneholder angrep på de punkter for hvilke jeg er satt under tiltale, at den tildels er prosedyre og i flere tilfeller slår fast at jeg har urett (også hvor jeg mener å ha bevis for det motsatte), men at den også inneholder liknende omtale av de punkter, for hvilke jeg ikke er satt under tiltale. Det skulle synes rimelig at jeg kan forlange å bli satt under tiltale for samtlige de punkter, som er nevnt i stortingsmeldingen.

«Bergens Tidende» betegner meldingen som en «bestseller», hvilket den også er blitt. Man må formode at lagrettemennene på forhånd har studert den. De må få det forhåndsinntrykk at her blir å dømme etter riksadvokatens og justisministerens forhåndsdom. Dette spesielt når man betenker at min forsvarer og jeg, ifølge straffeprosesslovens bestemmelser om injuriosprosser, kun har høve til å behandle i retten de ord eller de linjer for hvilke jeg er tiltalt, uten å kunne komme inn på den større sammenheng, som har foranlediget den påklagede uttalelse.

Politifullmektig Haukenæs gikk til statsadvokat og riksadvokat med mitt forslag og kom tilbake med den beskjed at man ikke kunne godta det. Begrunnelsen var at det kunne se ut som om de derved godkjente det jeg skriver.

Jeg er nå i 5½ år gjentatt og gjentatt blitt bakvasket i aviser, i retten og nå i stortingsmeldingen og ved avisenes reaksjon på samme. Samtlige landets aviser har slått meldingen meget stort opp, arbeiderpartiavisenes skriver at det er bevist at samtlige de som angriper rettsoppjøret har vært Gestapoagenter, andre skriver at Bergsviks påstande er grepet ut av luften. Make til øyensynlig påbudt reising av folkeopinion har her i landet vel kun forekommet i forbindelse med rettsoppjøret og dets ofre.

Jeg sa på politikamret at det hadde vært min mening å vente med offentliggjørelse til saken hadde vært for retten. Jeg fant dette å være overensstemmende med renslig framgangsmåte. Men etter å ha lest stortingsmeldingen fant jeg at jeg i all anstend-

foreta en forbyttelse med gjensynlig stand som redskap.

Det er på det rene at jeg hadde levert mitt manuskript til en jurist for at denne skulle gjennomgå det og påpeke eventuelle kollisjoner med straffeloven. Eventuelle nødvendige rettelser ville således blitt foretatt før trykning av boken. Dette beviser klart at jeg ikke har hatt til hensikt å benytte manuskriptet til en forbyttelse, tvertom har jeg innhentet sakkyndig bistand nettopp for å forhindre at det ble trykt noe som kunne være straffbart. På forhånd hadde jeg selv forsøkt å utarbeide manuskriptet slik at det skulle være innenfor rammen av gjeldende norsk lov. Gjenstanden, manuskriptet, er altså ikke bestemt til å benyttes til en forsetlig forbyttelse.

Manuskriptet foreligger i uferdig stand, der kan foretas en hvilken som helst forandring før det trykkes og hensikten har også vært å foreta eventuelle nødvendige rettelser. Det kan derfor ikke sies å være bestemt til å tjene som middel ved forøvelse av straffbar handling.

Det er umulig for påtalemyndigheten å føre bevis for at boken som skulle trykkes ville komme til å inneholde en eneste straffbar handling.

Manuskriptets egentlige bestemmelse er som før påvist å danne grunnlag for en bok uten noe straffbart innhold. Påtalemyndigheten kan selvfølgelig ikke forby meg å foreta rettelser før boken trykkes. Den har heller ingen grunn til å tro at der ikke ville blitt foretatt rettelser, dersom manuskriptet inneholdt noe som det ville være straffbart å trykke.

Påtalemyndigheten er kommet i skade for å beslaglegge et feilaktig dokument. Oslo Forhørsretts kjennelse gir adgang til å beslaglegge en direkte oversettelse av den engelske kladd «We are no Criminals». Et sådant manuskript eksisterer meg bekløst overhodet ikke. Påtalemyndigheten er videre kommet i skade for å beslaglegge et manuskript som er uferdig og som påtalemyndigheten ikke på forhånd hadde noe som helst kjennskap til innholdet av.

Påtalemyndigheten har, uten kjennskap til det norske manuskriptets innhold, hevdet at det er en direkte oversettelse av manuskriptet «We are no Criminals» som er gransket og for hvilket jeg er satt under tiltale.

Påtalemyndigheten visste at de punkter, for hvilke jeg er satt under tiltale, er en helt og absolutt bagatellmessig del av mitt skrift «We are no Criminals».

Begge de saksøkte er tidligere straffedømt for sin frontinnsats uten at de ble pålagt noen inndragning. Påstanden om inndragning av deres respektive sold-konti er fremmet senere av Erstatningsdirektoratet gjennom særskilt sak.

I de foreliggende domspremisser heter det bl. a.:

«Retten behøver for sitt resultat ikke å ta standpunkt til det kompetansespørsmål som er reist, om Erstatningsdirektoratet har anledning til å omgjøre den beslutning som er fattet av statsadvokaten om inndragning i forbindelse med straffesaken. Retten finner det nemlig godtgjort at alle frontkjemperkonti — og da også saksøkte — var kjent allerede i mars 1946, altså før tiltalebeslutningen ble utferdiget og lenge før straffesaken ble pådømt. Det har således vært full anledning for Erstatningsdirektoratet, eller for påtalemyndigheten, til å ta med inndragningskravet i forbindelse med straffesaken. Men når så ikke er skjedd, virker det etter rettens oppfatning urimelig å fremme særskilt inndragningssak nesten 4 år etter at straffesaken er avgjort og tiltalte har sonet en langvarig fengselsstraff. Saken er forsåvidt temmelig analog med den som er avgjort av Høyesteretts Kjæremålsutvalg den 29. august 1949: str.sak mot Egil Sandal Walaker (1. nr. 914). Erstatningsdirektoratet kan ikke i denne forbindelse høres med at andre gjøremål har hindret det i å reise inndragningssak før — eller at dets funksjonærer ikke har vært oppmerksom på at også saksøkte har hatt penger innestående på en frontkjemperkonto. Det vesentlige er at ifølge sekretær Strandruds prov her i retten var en fullstendig liste over alle frontkjemperkonti sendt ut til alle myndigheter — også til Erstatningsdirektoratet — allerede i mars 1946, og når da inndragningskravet ikke ble tatt med i den etterfølgende straffesak tilsier rimelighet og hensynet til saksøkte at det bør ha sitt forblivende med det som er. Saksøkte vil etter dette bli å frifinne.»

Retten skal tilslutt for begge sakers vedkommende ha uttalt at den ikke er enig med Erstatningsdirektoratet i at inndragning av fortjeneste ervervet ved frontinnsats står i en særstilling fordi fortjenesten er innsett på en såkalt frontkjemperkonto. Heller ikke kan det i og for seg tillegges betydning at pengene eller fortjenesten direkte stammer fra statskassen. Alle ytelser eller tjenester som tyskerne betalte for her i landet under okkupasjonen, betalte de med penger fra den norske seddelpresse og betalingen til frontkjemperne står forsåvidt ikke i noen særstilling. Heller ikke kan det i og for seg være avgjørende at fortjenesten er i behold. Her som ellers må alle forhold tas i betraktning ved avgjørelsen av om en krigsfortjeneste bør inndras. — Da det på grunn av tilfellets særegne be-

tøy i veggene og forsøkte å begå selvmord. Det var blod på gangen dagen etter.

Ved siden av dette kommer det stadige bråket om nettene. — Fyllefanter ligger og skriker, sparker i brisker og dører natten igjennom. Biler og motorsykler virker heller ikke som sovemedisin. Skancke var særlig plaget av all uroen, og han ga ofte uttrykk for det. Selv har jeg etter hvert vennet meg til det, men enda hender det at jeg våkner midt på natten når det er en eller annen som skriker ekstra høyt.

Og så å oppleve den grenseløse likegyldighet det hele omfattes med av betjentene her. Jeg kan nevne at dagen etter at Bruns, Clemens og Schubert hadde mistet livet, så jeg to betjenter danse vals med hverandre ute på gangen da jeg kom gående bortover.

Eksemplene kunne forfleres, men jeg skal ikke plage Dem unødige. Til slutt vil jeg bare nevne fengslet her. Møllergata 19 er jo ikke beregnet på langtidsfanger. Det er et varetektfengsel hvor fangene i normale tider sitter fra noen dager til i høyden et par måneder, og det er vel grunnen til den primitive innretning av alt her. Intet skap til å oppbevare matvarer i, støv og kakerlakker har fritt spillerom. En bønne til å ha vann i, og i det vannet skal gulvet vaskes samtidig som man må bruke den til annen vask. En toiletbønne som ikke ligner grisen. Jeg har sett at noen har ring å sitte på og spurte derfor om ikke jeg også kunne få en slik. Men det måtte det spesiell tillatelse til.

At det begynner å gå på nervene løs, er vel igrunnen ikke noe å si på»

Til denne tragiske skildring som kunne være en Gogol verdig, skal vi bare tilføye, at om sider kom den dødsdømtes sak opp til fornyet behandling med det resultat at han ble frikjent i vesentlige punkter og fikk 10 års straffarbeide. Men hvilken sum av lidelser har han ikke imens vært utsatt for i den dødsdømtes selle gjennom 35 måneder?

skaffenhet må sies, å ha vært nødvendig for saksøkte å møte med forsvarer, vil han bli tilkjent erstatning hos Erstatningsdirektoratet for nødvendige utgifter til sitt forsvar jfr. straffelovens paragraf 454, sammenholdt med paragraf 102, jfr. paragraf 38 i lov om rettergangsmåten i landssviksaker.»

Dommen er påanket av Erstatningsdirektoratet. Vi skal holde et øye med sakens videre forløp.

landsgård. Eks. fra Gjermundnes 1948, teori M. praktisk Utm. g., er skogsvant, smed- og snekkerkyndig. Interessert i intensiv husdyrdrift og planteproduksjon. Ønsker å komme til greie folk, gjerne N.S. Oppl. med lønnsstilbud sendes dette blads eksp. mrk. «Pålitelig nr. 407».

HOGGERE.

Tidligere N.S. søker hoggere for uthogstkontrakt av sagtømmer i Trysil. Gjerne forh.v. frontkjempere.

Bill. mrk. «Hoggere nr. 415.»

N.S. boktrykkere og bokb.

begge helst s. sted, og kan påta seg noe arb. for lengere tid gir utf. opplysninger til Bm. Salgscentral nr. 413».

Eldre, enslig, solid

org.- og adm. kyndig mann, idérik og erfaren søker post eller samarbeide med N.S.-mann eller -kvinne eller selvst. arb. i bransjen: fisk, musikkf., bokh. redigering, forlag m. v. B. m. «Til sjefens eller felles beste nr. 412».

Frøpoteter

«Carma» kontrollpotet kl. A. Bestilling mottas for levering nu eller til våren.

Per Lie, Kapp

Landsgjente,

forhenv. f. t. med husm.- og haagebr.sk., ønsker å bli kjent med en dyktig og solid mann i 30-årene. Helst gårdbr. el. odelsgut., men ingen betingelse. Bill. mrk. «Østlandet nr. 414».

Kafé

Finnes der en som har kafé- og spiseforretning å leie bort eller selge. Eller et passende lokale. Bill. mrk. «Gød trafikk nr. 395»

Husholderske

får grei post hos kjøpmann i mindre by. Bill. mrk. «2 voksne nr. 402».

Frukttrær

Har et parti utsøkte frukttrær — særlig egnet for vestlandsk og trøndersk klima. (Vinterfrukt). Interesserte bes henvende seg til

Josef Qvam,

Isfjorden i R. Telefon 503 a

Navigatorer og maskinfolk

søkes for 2 E Båter (Diesel). Billett mrk. «Ny start nr. 406»

Nordmørspostens Trykkeri